

- Wat is inclusief onderwijs?
- Effectiviteit van inclusief onderwijs
- Wat is de rol van de 'expert' bij inclusie?
- Naar brede professionalisering van de ondersteuning
- 'Specialisatie' in de lerarenopleiding UC Leuven-Limburg

Wat is inclusief onderwijs?

Inclusief onderwijs is een sociaal en professioneel leerproces met het oog op het leren en participeren van alle leerlingen, en in het bijzonder de meest kwetsbare kinderen en jongeren die risico lopen op uitsluiting of drop-out.

(Ainscow & Miles, 2008; Ainscow & Sandill, 2010)

Wat is inclusief onderwijs?

- Education for all, recht op onderwijs, toegankelijkheid van onderwijssystemen
- School for all, recht op een inclusieve school, cultuur en onderwijspraktijk
- Support for all, recht op ondersteuning van risicoleerlingen, inclusief leerlingen met een beperking
- Gericht op universele onderwijsbehoeften

Wat is inclusief onderwijs?

- Specifieke onderwijsbehoeften krijgen een plaats in een universeel kader: focus op *universele onderwijsbehoeften*
 - nood aan toekomstgericht leren/competentiebeleving
 - sociale participatie/verbondenheid
 - 'co-support'/zelfbepaling en ondersteuning
- Effectief onderwijs in een gemeenschap van diversiteit
- lessen/onderwijs met alle leerlingen in gedachten (universeel ontwerp), met flexibele trajecten waar nodig en met positieve uitstroom

Is inclusief onderwijs effectief?

Effectiviteitstoets

- Werkt deze aanpak voor deze leerling(en)?
bv. een leerling met CI, met (a) pre-teaching voor begrijpend lezen en (b) ondersteuning door een schrijftolk tijdens de meest interactieve lessen:
Zijn deze maatregelen/aanpassingen/interventies gepast?
Komen zij tegemoet aan de universele + individuele onderwijsbehoeften?
- Zijn deze maatregelen/interventies evidence-informed in inclusieve contexten?
- Zijn deze maatregelen uitvoerbaar/operationeel en aanvaardbaar?

Context

- Werken zij in de context van deze school?
- Is er ondersteunend personeels- en professionaliseringsbeleid? Middelen?
- Is de ondersteuning duurzaam? Wordt ze ingebed en verankerd?

Wat is de rol van de 'expert' hierin?

- Kennis van specifieke onderwijsbehoeften en specifieke interventies/maatregelen inzetten en delen ten dienste van
 - universele onderwijsbehoeften, taakgericht, verbindend en leeftijdsadequaaf; onderwijsperspectief, op de klasvloer
 - capaciteitsontwikkeling: professioneel leren van leraren, delen van expertise, role-release, transdisciplinariteit, geïntegreerde ondersteuning, coaching van collega's, leren van collega's, lid van een breder ondersteuningskernteam
 - capaciteitsuitbreiding: flexibele complementaire ondersteuning waar nodig deontologie, rechtsbenadering, ethische grondhouding, gelijkheidsprincipe en anti-discriminatie

Naar brede professionalisering van ondersteuningsteams

Ondersteuningsteams/ondersteuners

- hebben kennis van effectief onderwijs - inclusief differentiërende maatregelen
- hebben kennis van effectieve ondersteuningsmaatregelen bij specifieke onderwijsbehoeften
- waarderen diversiteit van de klasgroep en erkennen het recht op inclusie
- hebben kennis van inclusie en weten hoe ze maatregelen kunnen implementeren
- gaan op zoek naar sterktes van de school
- zijn partners in co-teaching en erkennen vormingsnoden bij het team
- zetten hun kennis van specifieke ondersteuning en interventies in voor alle kinderen die hier baat bij kunnen hebben
 - toetsen de effectiviteit van interventies aan het leren, de sociale participatie en de ondersteuningsvraag van de individuele leerling(en) én aan de 'fit' van interventies in de groep/school
 - verbeteren en ontwikkelen inclusieve praktijk/interventies samen met het schoolteam
 - ondersteunen de capaciteitsontwikkeling van het schoolteam om (uiteindelijk) tegemoet te komen aan alle leerlingen

UC Leuven-Limburg

- Bachelor-na-bachelor Buitengewoon onderwijs (& Ondersteuningsteams): focus op gemeenschappelijk/universeel onderwijsperspectief én specifieke onderwijsbehoeften
 - o.a. specifieke ondersteuningsvragen van leerlingen met een auditieve beperking
 - Interventies & aanpassingen:
 - Begeleiding van kinderen en jongeren met CI
 - Schrijftolk m.b.v. Velotype
- Postgraduaat School voor Allen: focus op coaching bij inclusie
- Bachelor-na-bachelor Zorg & Remediërend leren
- Bachelor-na-bachelor Meertalig onderwijs

Conclusie

Ondersteuningspraktijk is maar effectief als het wordt ingebed in brede inclusieve schoolontwikkeling

M-decreet, Passend onderwijs en ondersteuningsteams nodigen uit tot noodzakelijke herbronning, met

- focus op bredere school- en teamontwikkeling
- 'permeated support' of 'co-support', zelfbepaling en gedeelde inzet

Focus op onderwijs, mét ondersteuning

Contact: Annet.devroey@ucll.be
Banaba Buitengewoon onderwijs UCLL

